

6
SINIF

TÜRKÇE

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Mesut
BAYAR

 [bizturkceogretmeniyiz](https://www.instagram.com/bizturkceogretmeniyiz)

Duygu
AKKAYA SALMAN

 [duyguluturkce](https://www.instagram.com/duyguluturkce)

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Nokta, Virgül, İki Nokta

8. KONU

MEB Öğrenme Çıktıları

Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilir.

NOKTA, VİRGÜL, İKİ NOKTA

BİLGİ

Nokta (.)

- ➔ Tamamlanmış cümlelerin sonuna konur:
Kardeşimi okula ben götürüyorum.
- ➔ Bazı kısaltmaların sonuna konur:
Av. Semih Bey duruşma için hazırlandı.
- ➔ Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur:
Maçın 2. yarısında heyecan yükseldi.
- ➔ Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur:
Bugün 11.00'de toplantı için okula gideceğim.
- ➔ Genel ağ adreslerinde kullanılır:
Hava durumunu www.mgm.gov.tr internet adresinden öğrenebilirsin.
- ➔ Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıların arasına konur:
Mezuniyet için 10.06.2025 tarihinde tören yaptık.
- ➔ Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur:
Memduh Şevket Esendal, Uzak Bir Ülke, Yapı Kredi Kültür Yayınları, İstanbul, 2024.
- ➔ Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur:
Geçen yıl beldemize 11.210 turist gelmiş.
- ➔ Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır:
22.3=? işlemini sen yapar mısın?
- ➔ Bir yazının maddelerini gösteren rakam veya harflerden sonra konur:
a. Çekim eki b. Yapım eki

ALİŞTİRMA • 1

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktanın (.) kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır, tik "✓" işareti getiriniz.

- Size işlem sırası 10.30'da gelecek.
- Yıllık izne 21.Temmuz.2025'te çıkacağım.
- Trenin 4. vagonuna ancak bindik.
- Şu kitabı okuyun: Reşat Nuri Güntekin. Çalkıuşu. İnkılap Kitabevi. İstanbul. 2023.
- Testteki 8.6=? işlemini kolayca yaptık.
- Açılış konuşmasını Müdür. Ali Bey yapacak.

ETKİNLİK • 1

Aşağıda verilen bilgileri değerlendirerek doğru - yanlış olduğunu kutuya yazınız.

- "Balık baştan avlanır." atasözünde noktanın kullanımı doğrudur.
- "Beslenme saati geldi () hemen yiyeceklerimizi çıkardık." cümlesinde yay ayrıçla gösterilen yere nokta getirilmelidir.
- "Güzel yazıları www.tdk.gov.tr adresinden okuyabilirsiniz." cümlesinde noktalama yanlışlığı yoktur.

BİLGİ

Virgöl (,)

- ➔ Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:
Dışarıda sıcak, bunaltıcı, nemli bir hava var.
- ➔ Art arda sıralanmış cümleleri birbirinden ayırmak için konur:
Basketbol takımına girdim, çok mutluyum.
- ➔ Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur:
Mehtap, diğer arkadaşlarından daha çalışkan bir öğrencidir.
- ➔ Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur:
İzmir'e, doğduğum şehre, bu yaz gideceğiz.
- ➔ Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur:
Oyuncularıyla gurur duyuyorum, dedi antrenör.
- ➔ Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:
Güvenlik görevlisi,
— Tek sıra hâlinde yürüyün, dedi.
- ➔ Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren “hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hayhay, başüstüne, öyle, haydi, elbette” gibi kelimelerden sonra konur:
Evet, şimdi sizi dinleyelim.
- ➔ Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur:
Saygıdeğer Konuklar,
- ➔ Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için kullanılır:
Marketten 2,5 kg un almıştık.
- ➔ Kitap, dergi vb.nin künyelerinde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur:
Haldun Taner, Yalıda Sabah, Birsel Çocuk Yayınları, İzmir, 2019.

ALİŞTİRMA • 2

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıçla boş bırakılan yere virgöl (,) getirilebilir, tik “✓” işareti getiriniz.

1. Yemekte kızartma () pilav ve salata vardı.
2. İş görüşmesi için 21 () 30'da ofise gittim.
3. Pirinç () sulak ve ılıman iklimde yetişen bir bitkidir.
4. Yemek yarışması 16 () 03 () 2024'te yapılacak.
5. Metin () en küçük kuzenim () bana uğrayacaktı.
6. Hastaneye gideceğim () Bana eşlik eder misin?
7. Sana güveniyorum () diye moral verdim ona.

ETKİNLİK • 2

Aşağıda virgölün (,) doğru kullanıldığı cümlelere “D”, yanlış kullanıldığı cümlelere “Y” yazınız.

1. Değerli Misafirler,
 Tiyatro programımıza hoş geldiniz!
2. 21. yüzyılda teknoloji ve cihazlar çok gelişti.
3. Bahçedeki Betül Hanım'a,
 — Haydi, bize çaya gelin, diye seslendim.
4. Kuzguncuk Mah, Şimşek Cad, No.: 2 adresinde oturuyoruz.

BİLGİ

İki Nokta (:)

- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:
Marmara Denizi'nde turistik adalar da vardır: Büyü-
kada, Marmara Adası, Avşa Adası...
- Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonu-
na konur:
Trafik eğitiminin amacı şudur: Bireylere ve özellikle
çocuklara güvenli yolculuk imkânı sunmak.
- Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten söz-
lerden sonra konur:
Karagöz:
— Vay Hacivat'ım, seni hangi rüzgâr attı buraya?
- Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifa-
denin sonuna konur:
Hizmetçi kadın seslendi:
— Bir şey mi istediniz hanımım?
- Genel ağ adreslerinde kullanılır:
<http://odsgm.meb.gov.tr/>
- Matematikte bölme işareti olarak kullanılır:
“36:3=?” işlemini doğru yaptım.

ALİŞTİRMA • 3

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki noktanın (:) kul-
lanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır, tik “✓” işare-
ti getiriniz.

1. Etraf bembeyazdı: kar ve tipiden göz açılmıyordu.
2. Çiğdem: Neredesiniz çocuklar?
Mutlu: Tam tepende, ağaca baksana!
3. Bu masalda hain kurt: kuzuya tuzak kurmuş.
4. Size kendimi tanıtayım: Yeni atanan Müfettiş Metin
Bey'im.

ETKİNLİK • 3

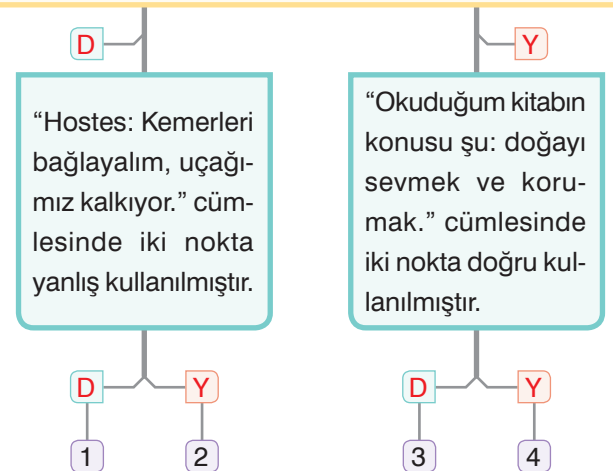
Aşağıdaki cümlelerde iki noktanın (:) kullanımının doğ-
ru mu, yanlış mı olduğunu belirleyerek uygun kutucu-
ğa işaretleyiniz.

	Cümleler	Doğru	Yanlış
1.	Dolapta neler yoktu ki: salamalar, so- sisler, peynirler, reçeller...		
2.	Akşam İzmir'e gideceğim: dedi.		
3.	Tiyatro saat 19:45'te başlayacak.		
4.	Görevli kadın sordu: — Valiziniz var mı?		
5.	Sözcüğün anlamına https://sozluk. gov.tr internet adresinden baktım.		

ETKİNLİK • 4

Kutularda verilen bilgileri doğru/yanlış olarak değer-
lendirerek doğru çıkışa ulaşınız.

“Papatya Sokağı No.: 3:2 adresine taşındı.” cümlesin-
deki altı çizili bölümde iki nokta doğru kullanılmıştır.

ETKİNLİK • 5

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yay ayraçlara uygun noktalama işaretleri getiriniz.

1 Manavdan portakal () mandalina ve limon almam gerekiyor.

2 Kutlamaların 35 () yılı dolayısıyla bir tören düzenlendi.

3 Matematik () okulda sevdiğim dersler arasında ilk üç girer.

4 Kıvrımlı yollardan yürüdük () bir süre sonra masmavi denize ulaştık.

5 Usta yazarlarımızdan bazılarını sıralayalım () Ömer Seyfettin, Halide Edip, Yakup Kadri...

ETKİNLİK • 6

Kutularda verilen bilgileri doğru/yanlış olarak değerlendirerek doğru çıkışa ulaşınız.

“Okulumuz, 20.09.2010 yılında yapılmış.” cümlesinde nokta doğru kullanılmıştır.

D

Y

“Selimler, bize maç yapma teklifinde bulundu.” cümlesinde virgölün kullanımını yanlıştır.

“Hamsi: besleyici özelliklere sahip bir balıktır.” cümlesinde iki nokta doğru kullanılmıştır.

D

Y

1

2

D

Y

3

4

AÇIK UÇLU • 1

Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili noktalama işaretlerinin işlevlerini altlarındaki boşluklara yazınız.

1. Traktörle toprağı sürüyor, sonra tohumları ekiyoruz.

.....

2. Gezi otobüsü 09.55'te lisenin önünden kalktı.

.....

3. Alerji şöyle oluşur: Bazı yiyecek, ilaç, toz, kokular nedeniyle vücut aşırı derecede tepki gösterir.

.....

4. Spor insana sağlıklı, dinç bir hayat sağlar.

.....

5. Karşılaşmanın 8. dakikasında attığım golle takımımızı öne geçirdim.

.....

ETKİNLİK • 7

Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

1 “Bahçedeki ağacın, dalında küçük bir kuş vardı.” cümlesinde virgöl kullanılmıştır.

2 “Kursumuz 15 () 05 () 2025'te başladı.” cümlesinde yay ayraçla boş bırakılan yere getirilmelidir.

3 “Akşam tiyatroya gidiyor musunuz, diye sordu.” cümlesinde virgöl kullanılmıştır.

4 “Bu topraklarda çok şey yetişir () pamuk, arpa, buğday...” cümlesinde yay ayraçla boş bırakılan yere getirilmelidir.

Nokta, Virgöl, İki Nokta

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna nokta (.) getirilemez?

- A) Çimenleri bugün biçeceğiz
- B) Sana şu tavsiyeyi vereceğim
- C) Deniz, sabah saatlerinde sakindi
- D) Kalemimi çantamda bulamadım

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıçla boş bırakılan yere diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Dişime dolgu yaptırmak için Dr () Nihal Hanım'dan randevu aldım.
- B) Tamam () sabahleyin tavukları kümeden ben çıkarırım.
- C) İzmir () Manisa ve Denizli'ye yapacağımız geziyi bir hafta erteledik.
- D) Dün ayağım incindi () kontrol için sabah hastaneye gittim.

3. Tarihlerde ay adları yazıyla da yazılabilir. Bu durumda ay adlarından önce ve sonra nokta kullanılmaz.

Buna göre,

- I. Uçuş için 21.Ekim.2025'te bilet aldım.
- II. Genel Kurul toplantısı 25.10.2024'te yapıldı.
- III. Bu yıl fuar 15 Ocak tarihinde açılacaktı.

cümlelerinin hangilerinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl (,) yanlış kullanılmıştır?

- A) Kedim Pamuk, sabahları beni uyandırır.
- B) Gönderiyi hazırladım, kargo görevlisine verdim.
- C) Kendimi şöyle tanıtayım, Bu okulun müdür yardımcısıyım.
- D) Bahçemizde ayva, elma, armut ağaçları var.

5. Hayvanat bahçesinde şu hayvanları gördüm () maymun () penguen () tavşan ve papağan.

Bu cümlede yay ayrıçla boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (,) (.)
- B) (.) (:.) (.)
- C) (:.) (,) (...)
- D) (:.) (,) (.)

6. ➔ Art arda gelen ve birbiri ile bağlantılı olan cümleleri ayırmak için konur.

➔ Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasında kullanılır.

➔ Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayır, yok, evet, peki, pekâlâ gibi kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl (,) bu işlevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Mahallemiz düzenli, temiz sokaklarıyla ünlüdür.
- B) Çorum, leblebileriyle ünlü bir Anadolu kentidir.
- C) Kitaplıktaki romanlarımı saydım, bir tanesi kayıptı.
- D) Olmaz, bu saatte yalnız başına dışarı çıkamazsın.

7. İki kardeşler Çıtı ile Pıtı () odalarının bir köşesine çekilmiş sessizce konuşuyordu () Eğer ortada bir sessizlik varsa yaramazlık da var demekti. Pıtı kardeşinin kulağına eğildi ()
— Haydi, yastık savaşı yapalım () diye fısıldadı.

Bu metindeki numaralanmış bölümlerde bulunması gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	virgül	nokta	iki nokta	virgül
B)	nokta	virgül	iki nokta	virgül
C)	virgül	iki nokta	virgül	iki nokta
D)	iki nokta	nokta	virgül	virgül

8. Seminerde Prof. Dr. Orhan Bey konuşma yapacak.

Bu cümledeki altı çizili bölümde nokta (.), aşağıdaki görevlerinden hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Genel ağ adreslerini göstermek
B) Sayılardan sonra sıra bildirmek
C) Bazı kısaltmaları göstermek
D) Saat, dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak

9. (I) Karıncalar, yiyecek arayışına çıktıkları sırada onları nelerin beklediğini hiç bilmiyordu. (II) Yemek kokularını takip ettiler, yakınlardaki bir eve girdiler. (III) Bir anda beyaz, kocaman bir robot süpürge ortaya çıkmasın mı? (IV) Karıncalardan kimisi sağa, kimisi sola, kimisi dolabın altına kaçmaya çalıştı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangilerinde virgül (,) aynı işlevde kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

10. İki nokta (:) ile ilgili bazı kurallar şöyledir:

I. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

Örnek: - - - -

II. Genel ağ adreslerinde kullanılır:

Örnek: - - - -

III. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:

Örnek: - - - -

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu boşluklardan herhangi birine getirilemez?

- A) Yabancı turist: Pasaport kontrolüm bitti mi?
Görevli: Hayır, daha devam ediyor.
B) Bebekler doğduğunda bazı aşilar zorunludur: kızamık, verem, hepatit vb.
C) Testte, $48:4=?$ işlemini yanlış bulmuşum.
D) Örnek yazılı sorularını <https://odsgm.meb.gov.tr/> www adresinde görebilirsiniz.

11. (I) Paratonerin mucidi Benjamin Franklin adında bir bilim insanıdır. (II) Franklin, 1706 yılında Amerika'da doğdu ve farklı alanlarda önemli çalışmaları oldu. (III) Paratoner fikrini test etmek için oldukça cesur bir deney yaptı: Bir fırtına sırasında uçurtma uçurdu. (IV) Uçurtmanın ucuna bir metal anahtar bağladı, fırtına bulutlarının içindeki elektrik yüklerini topladı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerde kullanılan noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I'de nokta tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanılmıştır.
B) II'de virgül birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelimelerin arasında kullanılmıştır.
C) III'te iki nokta kendisiyle ilgili açıklama verilen cümlelerin sonunda kullanılmıştır.
D) IV'te virgül art arda sıralanmış cümleleri ayırmak için kullanılmıştır.

ÜÇ NOKTA, SORU İŞARETİ, KISA ÇİZGİ, UZUN ÇİZGİ, ÜNLEM İŞARETİ, EĞİK ÇİZGİ

BİLGİ

Üç Nokta (...)

- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur:
Sabahın ilk saatlerinde sis, yağmur...
- Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açıkça yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur:
Bizi müdüre şikâyet edenin ... olduğunu sonradan öğrendim.
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur:
...Tanzanya bir Afrika ülkesidir. Doğu Afrika'da, Hint Okyanusu'nun kıyısında, Kenya ile Mozambik'in arasında yer alır.

ALİŞTİRMA • 4

Aşağıdaki cümlelerde yay ayrıçla gösterilen yerlerden hangilerine üç nokta getirilmelidir, tik "✓" işareti getiriniz.

- Duruşmada tanık () her şeyi anlattı.
- Çizgi film izlemeyi çok severim ()
- () Balık avlamak kolay değildir. Bunun için balıkların beslenme alışkanlıklarını iyi bilmek gerekir.
- Her zaman çay içmeye gelin () bekliyorum sizi.
- Dışarıda inanılmaz bir gürültü ()
- Bulut, yağmur, sis üçlüsü yine iş başında mı ()

BİLGİ

Soru İşareti (?)

- Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur:
Beni birkaç dakika bekler misiniz?
- Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur:
Hemşire hanım sordu:
— Doğum tarihin ve yerin?
- Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır:
Köyümüze elektrik 1961 (?) yılında gelmiş.

ALİŞTİRMA • 5

Aşağıdaki cümlelerden hangilerinin sonuna soru işareti getirilmelidir, tik "✓" işareti getiriniz.

- Dinozor iskeletini sen de gördün mü
- Çikolatanın tadını pek beğenmedim
- Su kaynağı bulmak için hangi yöne yürüyelim
- Evin anahtarını mı kaybetmiş
- Bu pistin uzunluğu 6,8 kilometreymiş
- Sizi duyamadım. Adınız
- Pastanın yapılışını şöyle tarif edeyim
- Yerde bulduğum saat senin miydi
- Şanlıurfa'daki Göbeklitepe insanlık tarihinde çok önemli bir gelişim aşamasıdır

BİLGİ

Kısa Çizgi (-)

- Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:
..... kalemi-
ni ödünç aldım.
- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır:
Piraye Hanım -üst kat komşum- emekli öğretmendir.
- Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır:
oyun - cu - luk, ses - siz - lik
- Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır:
sür-, bil-, tara-
- İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur:
-lık, -cı, -gı,-la-, -ış-
- Heceleri göstermek için kullanılır:
te - miz - lik - çi - ler
- Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır:
Yolumuz İstanbul-Bursa güzergâhından geçecek.
- Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır:
25-5=20
- Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır:
Yağmur taneleri 0 ile -40 derece arasındaki bir hava kütlesi ile karşılaşırsa dolu oluşur.

NOT

- Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz:
Sınıfta yirmi yirmi beş öğrenci kalmıştı.

ALİŞTİRMA • 6

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kısa çizginin kullanımını yanlış, tik “✓” işareti getiriniz.

- Karadeniz 5. Kitap Fuarı, 16-24 Şubat tarihlerinde Samsun’da düzenlenecek.
- Yumurtalar iki-üç dakika içinde pişer.
- İlkokulum -Gazi İlköğretim Okulu- beni hayata hazırladı.
- Görevime 16-08-2024 tarihinde başlamıştım.
- “Sonbahar” sözcüğü “son-ba-har” şeklinde hecelerine ayrılır.
- Göldeki su sıcaklığı -2 derece olacak.
- Dağa çıkarken yanınıza eldiven-bere-çizme almalısınız.

BİLGİ

Uzun Çizgi (—)

- Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Buna **konuşma çizgisi** de denir.
Çoban Sabri:
— Koyunlar bugün güzel otladı, köye dönüyoruz.
- Oyunlarda uzun çizgi, konuşanın adından sonra da konabilir:
Binbaşı İhsan — Bugün saldırıya geçeceğiz.
Askerler — Emredersiniz komutanım!

UYARI

- Konuşmalar tırnak içinde verildiğinde uzun çizgi kullanılmaz.
Dedem “Hani, geçen hafta yanıma gelecektin?” diye söze başladı.

BİLGİ

Ünlem İşareti (!)

- Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur:
Eyvah, sütü ocağın üzerinde unutmuşum!
- Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur:
Hey! Orada iri bir köpek var.
- Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılır:
Oo, yine erkenden (!) işe geliyorsun.

NOT

- Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlenin sonuna da konabilir:
Yaşa! Bu gol tam senlikti.
Yaşa, bu gol tam senlikti!

ALİŞTİRMA • 7

Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde ünlem işareti doğru kullanılmıştır, tik “✓” işareti getiriniz.

- Dikkat, uçak şimdi üstümüzden geçecek!
- Bilmece sorma sırası sende olmalı!
- Vay canına, ne kadar da büyük bir fil bu!
- Bilim Teknik dergisini zevkle okuyorum!
- Bizi tam istediğimiz vakitte (!) havaalanından aldın.
- Dadaloğlu 1785 (!) yılında doğan bir halk ozanıdır.

BİLGİ

Eğik Çizgi (/)

- Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur:
Mayıs, ayların gülüdür / Taze bir çiçek dalıdır / İçerim ateş doludur / Mayısta gönlüm delidir
- Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur:
Üsküdar ilçesi Gül Apt. No.: 12/4'te oturuyorlar.
- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur:
Parkımız, 26/03/2024 tarihinde hizmete girdi.
- Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır:
“-siz/-sız” eki isimlerden isim türetir.
- Genel ağ adreslerinde kullanılır:
<https://parafyayinlari.com>
- Matematikte bölme işareti olarak kullanılır:
 $75/3=25$

ALİŞTİRMA • 8

Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde eğik çizgi yanlış kullanılmıştır, tik “✓” işareti getiriniz.

- I. Dünya Savaşı 1914/1918 yılları arasında olmuştur.
- Mercan Sokak No.: 14/6 Beyoğlu adresine taşındık.
- Bu otelde 18/Ağustos tarihinde kalmaya başladım.
- Sıradaki $36/9=?$ işlemini sen yapar mısın?
- Çiçek Yaylası'nda 18/11/2025'te şenliğimiz var.
- Düden Şelalesi /Antalya'da yer alıyor/ çok güzel bir yerdir.

ETKİNLİK • 8

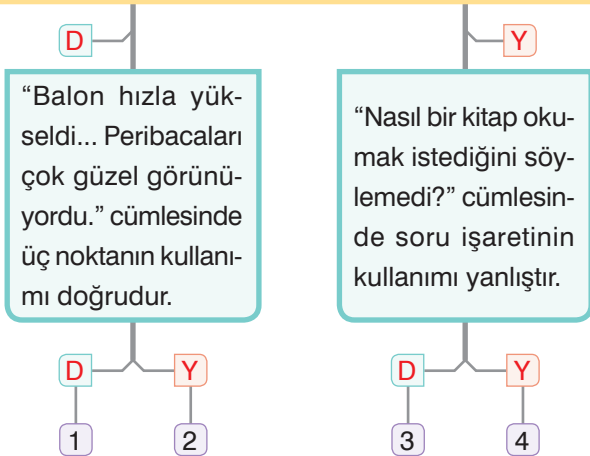
Aşağıdaki cümlelerde yanlış kullanılan noktalama işaretini karşısına yazınız.

1. Yirmi-otuz kadar öğrenci okulun bahçesinde bekliyor.
2. Akşam vakti terasa çıkalım, güneşin batışını izleyelim...
3. Size şunu hatırlatayım! Uçağa binince güvenlik kemerinizi bağlayın.
4. Bu güzel ve geniş oda sana da/ bana da yeter değil mi?
5. Tiyatro gösterisi bugün mü? yarın mı sahnelenecek, bilmiyorum.

ETKİNLİK • 9

Kutularda verilen bilgileri doğru/yanlış olarak değerlendirerek doğru çıkışı ulaştırınız.

“Hızlı yürüyeyim derken ayağımı burktum!” cümlesinde ünlem işareti doğru kullanılmıştır.

ETKİNLİK • 10

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yay ayrıçlara uygun noktalama işaretleri getiriniz.

1. Vapur düdüğünü öttürünce bende bir korku ()
2. Yazık, küçük köpeğin ayaklarından birine diken batmış ()
3. Şu dizeler çok güzel () Başım dağ, saçlarım kardır () Deli rüzgârlarım vardır () Benim meskenim dağlardır
4. Takım koçu seslendi: () Haydi, toplanın bakalım!
5. Toplantıda Türk()Alman ticaret ilişkileri konuşuldu.

ETKİNLİK • 11

Aşağıdaki cümlelerde noktalama işaretleri doğru kullanıldıysa kutucuğa “D”, yanlış kullanıldıysa “Y” yazınız.

1. Sofrada her türlü tatlılar, meyveler, sebzeler...
2. Bana neden cevap vermiyor? beni merakta bırakıyorsun?
3. Kudret Bey: — Çocuklar nerede hanım?
4. Acı biberi yiyince dilim yanmaya başlamasın mı?
5. Söylediğine göre bu kamyonu tek başına (?) boşaltmış.

Üç Nokta, Soru İşareti, Kısa Çizgi, Uzun Çizgi, Ünlem İşareti, Eğik Çizgi

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti getirilemez?

- A) Çizgi roman okumak ister misin
- B) İş arkadaşımın nerede oturduğunu öğrenemedim
- C) Öğretmenler odasına nasıl gidebilirim
- D) Kuşburnu çayı hangi aylarda tüketilmelidir

2. Burak'ın babası odaya girdi, sonra durdu ve karanlıkta gözlerini kırıştırdı. Uyanık olan oğluna sordu:

— Dışarıda günün ortası, sen hâlâ yataktasın. Muh-
III
teşem öykülerinden biri için ilham mı bekliyorsun...
IV

Bu metindeki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraçla boş bırakılan yere ünlem işareti (!) getirilmelidir?

- A) Oley () Bugün istediğim oyuncak alınıyor.
- B) Binanın önünde kalabalık bir grup ()
- C) Sen dün akşam eve ne zaman geldin ()
- D) Yazılarımı çizgili defterlere yazıyorum ()

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Sıradaki $44/2=?$ işlemini ben yapacağım.
- B) Laboratuvar sonuçları iki-üç saat içinde çıkar.
- C) Kızıma seslendim:
— Haydi, hazır değil misin daha?
- D) Bu yalının manzarası ne kadar da müthiş!

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Çocuk parkında birlikte oynayalım
- B) Bulmacayı çözerken hiç zorlanmadık
- C) Yolculuğun bu dakikalarında bir çay molası
- D) Benim odam, evin üst katında yer alıyor

6. Dinozorlar bizler için epey farklı canlılardır (I) Milyonlarca yıl önce yaşamalarına rağmen onlar hakkında bir şeyler duyunca heyecanlanıyoruz (II) Onların yaşadığı devrede dünyamız çok farklıydı, bunu biliyor musunuz (III) Şimdi bilim insanlarının çalışmaları dinozorlarla ilgili gerçekleri ortaya çıkarıyor (IV)

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. Bir kedi, bir köpek ya da minik bir kuş () Yakınızdaki insanlarda bu canlılardan biri vardır () Bu sevgi yumağı canlıların tüyelerine alerjiniz olup olmadığını biliyor musunuz () Alerjiniz varsa bu durumun sizin için zorluklar çıkaracağını unutmayın ()

Bu metinde yay ayrıçla boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (.) (?) (.) B) (.) (.) (?) (!)
C) (...) (!) (?) (!) D) (!) (...) (?) (.)

8. Karga, yakınına konan martıya seslendi:
— Martı kardeş, hayırdır sen neden balık yerine ekmeği yiyorsun? Gidip denizden taptaze balık avlasan olmaz mı kendine!
Martı cevap verdi:
— Denizde balık mı kaldı karga kardeş?

Bu metinde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Uzun çizgi (—) B) İki nokta (:)
C) Soru işareti (?) D) Ünlem işareti (!)

9. “Durak” sözcüğü “dur-” fiilinden türemiştir.

Bu cümlede kısa çizgi (-) aşağıdaki işlevlerinden hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak
B) Cümle içindeki ara sözcükleri ve ara cümleleri ayırmak
C) Fiil kök ve gövdelerini göstermek
D) Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasına konmak

10. I. Akşam sular karardı mı / Bir dağa versem ardımı / İçimi yakan derdimi / Sağır göklere anlatsam
II. Dilekçemi 11/Aralık/2024 tarihinde yazmıştım.
III. Evim Pelit Sokak No.: 32/8 adresindeydi.
IV. Yunus Emre 1240/1320 tarihleri arasında yaşamış.

Numaralanmış cümlelerde eğik çizginin (/) kullanımıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A)	I	II	III	IV
	Doğru	Yanlış	Yanlış	Doğru
B)	I	II	III	IV
	Doğru	Yanlış	Doğru	Yanlış
C)	I	II	III	IV
	Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru
D)	I	II	III	IV
	Doğru	Doğru	Yanlış	Yanlış

11. Vapurun son düdüğü öttü. İskeleden ayrılırken havada mis gibi bahar havası...

Bu metinde üç noktanın kullanılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek
B) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümleri göstermek
C) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konmak
D) Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümleri göstermek

KESME İŞARETİ

BİLGİ

Kesme İşareti (')

- Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır:
Bu tatlıyı Balıkesir'den getirdim.
- Kişi adlarından sonra gelen saygı ve ünvan sözlere getirilen ekleri ayırmak için konur:
Yüzbaşı Zeki Bey'in odasında konuşalım.
- Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur:
TBMM'den bir kutlama mesajı yayımlandı.
- Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur:
Küçük adada 4,3'lük bir sarsıntı oldu.
- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur:
19 Mayıs'ta kutlamalar için şehir stadındayız.
- Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır:
Bir tepede yeni doğan gün gibi / Akşam, sabah erken aştı n'eyleyim?
- Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konur:
Sana bildiklerimi a'dan z'ye kadar anlatacağım.

ALİŞTİRMA • 9

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kesme işaretinin kullanımı yanlıştır, tik "✓" işareti getiriniz.

1. Bu işlemi kısa yol'dan şöyle yapabiliriz.
2. Güzel haberi Buse Hanım'dan aldık.
3. Pazartesi'den itibaren okula başlıyorum.
4. Toplantıda 8'inci maddeyi görüşmeye başladık.
5. Eve Emel ablam'dan önce geldiğim için mutluyum.

ETKİNLİK • 12

Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde kesme işareti doğru kullanılmıştır, altlarındaki kutucuklara tik "✓" işareti getiriniz.

1	2
Fatih Sultan Mehmet Yükselme Dönemi'nin padişahlarındandır.	Cumartesi'den beri kar yağışı devam ediyor.
3	4
Mustafa, çok eski bir dostumdur; o'na her zaman güvenirim.	Uzun yıllar TCDD'de memur olarak çalışmış.
5	6
Baklan kasabası'nda her sabah dolmuşlar kalkardı.	Ödevimi Büşra Öğretmen'e dün teslim ettim.

AÇIK UÇLU • 2

Aşağıdaki metinde uygun yerlere kesme işareti (') getirip metni boş bırakılan yere yeniden yazınız.

Ünlü Rus yazar Tolstoy bisiklet sürmeyi 1895te yani tam 67 yaşında öğrenmiştir. "Tolstoyun bisikleti" kavramı, günümüzde "Hiçbir şey için geç değildir.", "Öğrenmenin yaşı yoktur." anlamlarında kullanılır.

ETKİNLİK • 13

Aşağıdaki cümlelerde yay ayrıçla belirtilen bölümde kullanılması gereken noktalama işaretini karşısına yazınız.

1. Deniz Onbaşı bağırdı:
() Saldırın!
2. Bursa () nın Nilüfer ilçesine taşındık.
3. Akşam Türkiye () Azerbaycan karşılaşması oynanacak.
4. Yaya yoluna bisiklet ile girilir mi ()
5. Karşıya geçerken hızla gelen bir araba ()

ETKİNLİK • 14

Aşağıda verilen bilgileri değerlendirerek doğru-yanlış olduğunu kutucuğa yazınız.

1. “Trenin ne zaman geleceğini bilmiyorum?” cümlesinde soru işaretinin kullanımı yanlıştır.
2. “Spor yapmaya dikkat ederim () her gün yürürüm.” cümlesinde yay ayrıçla gösterilen yere iki nokta getirilmelidir.
3. “Sizi de, voleybol maçına bekliyoruz!” cümlesinde noktalama yanlışı yoktur.
4. “Bana verdiğin kalemi neden geri aldın ()” cümlesinde yay ayrıçla gösterilen yere soru işareti getirilmelidir.

ETKİNLİK • 15

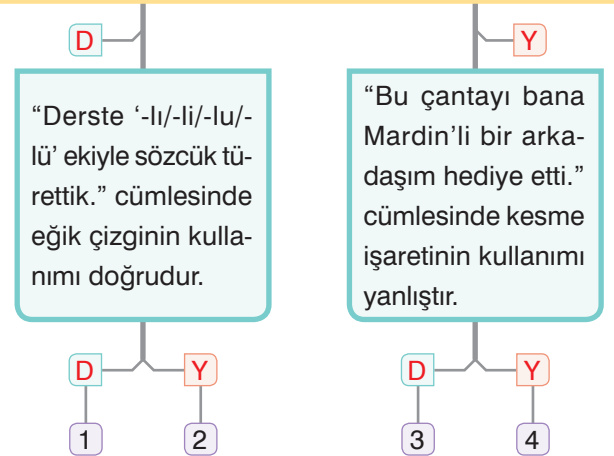
Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yay ayrıçlara uygun noktalama işaretleri getiriniz.

1. Bilgi yarışması yarın sabah 09 () 30'da başlayacak.
2. Dersten sonra kütüphaneye gideceğim () dedi.
3. 88 () $8=11$ işlemini kalem kullanmadan yaptı.
4. Sınavdaki görevli öğretmen sordu:
— Numaranız ()
5. İmdat, yüzme bilmiyorum ()

ETKİNLİK • 16

Kutularda verilen bilgileri doğru/yanlış olarak değerlendirerek doğru çıkışa ulaşınız.

“‘Saygılı’ sözcüğünün kökü ‘say-’ sözcüğüdür.” cümlesinde kısa çizgi doğru kullanılmıştır.

ETKİNLİK • 17

Aşağıdaki görevlerin hangi noktalama işaretine ait olduğunu belirleyip boş bırakılan yerlere yazınız.

1. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
2. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur.
3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.
4. Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur.
5. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.
6. Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.
7. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur.
8. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur.
9. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
10. Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.

AÇIK UÇLU • 3

Noktalama işaretlerinin aşağıda verilen görevlerine örnek cümleler yazınız.

1. Nokta, saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
2. Virgül, sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için kullanılır.
3. İki nokta, kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
4. Üç nokta, kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur.
5. Soru işareti, bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.
6. Ünlem işareti, sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.
7. Kısa çizgi, arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.
8. Eğik çizgi, adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur.

AÇIK UÇLU • 4

Aşağıdaki metinlerdeki boşluklara uygun noktalama işaretleri getiriniz.

1. Naci () Ali () Ceyda () Leyla () Kendilerine “Kurnaz Dedektifler” diye isim koyan bu kafadarlar () mahallelerinde yaşayan insanların başlarına gelen gizemli olayları çözüyor () Onlardan daha önce olayları çözebilecek misin () Beş kitaplık bu serideki kitaplardan bazılarının isimleri şöyle () Kayıp Dede () Şiir Defterim () Hırsızları Yakalayalım ()
2. Çırak () Hayri()yi görünce durdu ()
() Kuzu ciğeri istemişsin () dedi () Eve götürdüm () kimse yoktu () İstersen şimdi al () İstersen dükkân dadır () eve giderken alırsın () Çırağın “Evde kimse yoktu.” sözü Hayri()nin kulağını tırmaladı () Hemen sordu ()
() Kapıyı vurdun mu?
Çırak:
() Vurdum () Evde biri olsaydı duyardı () Komşular duydular ()
() Dükkâna geri götür () ben alırım ()
3. Çocuklar bir gecede büyüebilir mi hiç () Söylentiye göre Büyüme Adası()nda çabucak büyüyorlar () Kemal Kaptan ve arkadaşları Mari () Levent () Billur çok yakın arkadaşlardır () Tekneleri Şimşek () le bir macera yaşamak için bu adaya yelken açarlar ()
4. Küçükken söylediğimiz bir şarkı vardı () “Uç uç böceğim () annem sana terlik () pabuç () alacak ()” Hiç biliyor musunuz () Çevrenizde uçup giden bu minicik canlının boyu yaklaşık 0()5 cm()dir ()
5. Merhaba Sevgili Günlüğüm ()
Bugün seni tanıştırmak istediğim kişiler var () Bizimle beraber kimler mi olacak () Öncelikle dedem () sonra kuzenim Akif ve Cüneyt () Aa () unutuyordum () Çılgın Şeyda abla ve daha kimler () kimler ()

ETKİNLİK • 18

Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçla boş bırakılan yerlere hangi noktalama işaretinin getirilmesi gerektiğini karşınıza yazınız.

	Cümle	Noktalama İşareti
1.	Burcu () Yemek saati geldi mi? Sadık () Hayır, daha var.	
2.	Mehtap, bu sabah 10 () 00'da Bursa'ya gitti.	
3.	Pelin'in sorduğu soruyu ben cevaplayabilir miyim ()	
4.	Millî Mücadele yıllarında Samsun () un önemi büyüktür.	
5.	Tüh () Sana haber vermeyi unuttuk.	
6.	Gişe görevlisi: () Biletinizi kontrol edelim.	
7.	Örnek sorular https:() ()www.meb.gov.tr internet adresinde yayımlandı.	
8.	Harman yerine geldi () saman yığınlarından birinin gölgesine oturdu.	
9.	Sorudaki “sergi” sözcüğünün kökü “ser ()” fiildir.	
10.	Koridorda tanımadığım birkaç kişi ()	
11.	15 () 10 () 2024 tarihinde açılışımız olacak.	
12.	Size bu çiçek buketini aldım () diye söze başladı.	

Noktalama İşaretleri

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nokta (.) yanlış kullanılmıştır?

- A) Gökdelenin 15. katında bir ofis kiralamış.
 B) İstedğim takım elbisenin yapımı için 5.7 metre kumaş gerekiyormuş.
 C) Öğleden sonra 14.30'da okulun bahçesinde buluşalım.
 D) Gezdiğimiz tarihî kale 1.300 yıl önce yapılmış.

2. Gobi Çölü()nde nadiren görülen şöyle bir doğa olayı var () İlbaharda çöle yağmur yağıyor () yetişen çiçekler dünyanın en güzel manzarasını oluşturuyor ()

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi, bu metinde yay ayrıçla belirtilen yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) Virgül (,) B) İki nokta (:)
 C) Kesme işareti (') D) Üç nokta (...)

3. (I) Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu, 16/21 Nisan tarihlerinde gerçekleşti. (II) Altı gün süren dev organizasyonda büyük heyecan yaşandı. (III) Türkiye Bisiklet Federasyonunun (TBF) düzenlediği yarış, güzel bir rotada yapıldı. (IV) İstanbul'da başlayan tur; Tekirdağ, Çanakkale, Edremit güzergâhında devam etti.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. İzcilik kampının 03.Mayıs.2026 tarihinde yapılması kararlaştırıldı. I.

II. Yazarın "Son Kuşlar" adlı öyküsünü sen de okudun mu?

III. Evet, "ha-nı-me-li" sözcüğünde dört hece vardır.

IV. Mimar Sinan'ın (1490 ?-1588) ülkemizde birçok eseri vardır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Virgül,

- Betül, konferansa konuşmacı olarak geldi.
- Ellerimi yıkadım, sofraya oturdum.
- Sayın konuklar, şiiir dinletimize başlıyoruz.
- Karikatür çizimim bitti, resimlemeye başladım.

cümlelerinde kaç farklı işlevde kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. İzmir'de gerçekleştirilecek Çocuk Festivali, 0-3 yaş arası misafirlere ücretsiz olacak.

Bu cümlede kısa çizginin kullanılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Satıra sığmayan kelimeleri bölmek
 B) Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak
 C) Heceleri göstermek
 D) Arasında "ve, ile, ila, ...-den ...-e" anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında konmak

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısa çizgi (-) ya da uzun çizgi (—) yanlış kullanılmıştır?

- A) Bekir Bey — Resim yapıyor musun?
Leman Hanım — Vaktim olduğunda yapıyorum.
- B) Kütüphane binası Demokrasi Bulvarı No.: 21 Fethiye - Muğla adresine taşındı.
- C) Bahçıvan Şenol:
— Çimleri bugün sulamayacağım.
- D) Sis ve dolu yağışı Antalya-Denizli kara yolunda yoğunlaşmış.

8. Okuldan çıkınca güneşi gördü^I, her yan şıkır şıkır ışığa boğulmuştu. Kardeşine “Biz içeri girerken bu güneş var mıydı?” dedi. Biraz yürüdüklerinde geçtikleri yolun kenarında çiçekleri gördü. Şaşkınlıktan ağzından şu cümleler döküldü :
— Aa ! Laleler... Laleler açmış ya!^{II}
^{III}
^{IV}

Bu metinde altı çizili bölümlerde kullanılan noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I'de virgül, birbiri ardınca sıralanmış cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.
- B) II'de soru işareti, soru eki içeren cümlenin sonuna konmuştur.
- C) III'te iki nokta, kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konmuştur.
- D) IV'te ünlem işareti; sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatmak için kullanılmıştır.

9. Aşağıdaki tabloda noktalama yanlış olan ve olmayan cümleler verilmiştir.

	Cümleler	Noktalama Yanlışı	
		Var	Yok
I.	Odada mis gibi bir simit kokusu...		✓
II.	Değerli Arkadaşım. Seni özlediğimi yazmak istiyorum.	✓	
III.	Martılar, balıkçı teknelinin etrafında dolaşıyordu.		✓
IV.	Yapım eki olan -lık/ -lik isimlerden isim türetir.	✓	

Bu tabloda numaralanmış cümlelerle ilgili işaretlemelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı vardır?

- A) Tarlaya sekiz-dokuz dakikada varırsınız.
- B) Bu gece sende toplanmayacak mıydık?
- C) Dışarı çıkınca yüzüme bir sıcak dalgası...
- D) Bu soruda $4.13=52$ işlemi yanlış mı?

11. Ünlem işareti (!) aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?

- A) Hoppala! Bu yavru kedi nereden çıktı?
- B) Üst geçitte yaya yoğunluğu vardı!
- C) Vay canına! Bu bilgisayar oyunu da kimin?
- D) Mutfağı dikkatle ve özenle (!) temizlemiş.

Noktalama İşaretleri

1.

Bu görseldeki cümlelerde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) Nokta (.) B) Virgül (,) C) Soru işareti (?) D) Ünlem işareti (!)

2. Palandöken Dağı(I)nda kayak yapmak ne kadar zevkli! Bu dağ (II) Erzurum'un simgesi hâline gelen yerlerden biridir. Palandöken Dağı yaklaşık 3(III) 185 metredir. Şehrin (IV) güneyinde yer alan Palandöken Dağı kayak yapmak için ideal bir yerdir.

Bu metinde numaralanmış yerlerden hangisine herhangi bir noktalama işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

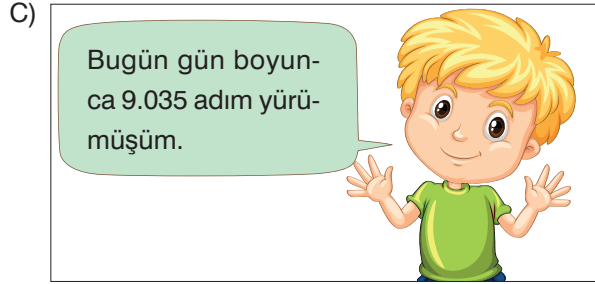
3. Dünyada 18 Mayıs Müzeler Günü'nde bugüne özel etkinlikler yapıyor. Örneğin bazı müzeler, saat 23.00'e kadar açık oluyor; ücretsiz geziliyor. Karanlıkta mummalar arasında dolaşma fikri kulağınıza nasıl geliyor? Ülkemizde de 18/24 Mayıs, Müzeler Haftası olarak kabul ediliyor.

Bu metindeki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Aşağıda noktanın bazı görevleri verilmiştir.
- Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
 - Bazı kısaltmaların sonuna konur.
 - Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nokta (.), bu görevlerinin dışında kullanılmıştır?

5. Noktalama işaretleriyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
- B) Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için eğik çizgi kullanılır.
- C) Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra iki nokta konur.
- D) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna kısa çizgi konur.

6. Mayıs ayındayız ya, bu ay ne kadar da güzeldir... Havada güneş, yerde çiçekler.

Bu metindeki noktalama yanlışlığının giderilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mayıs ayındayız ya, bu ay çok ne kadar da güzeldir, Havada güneş, yerde çiçekler.
- B) Mayıs ayındayız ya, bu ay çok ne kadar da güzeldir! Havada güneş, yerde çiçekler...
- C) Mayıs ayındayız ya, bu ay çok ne kadar da güzeldir; Havada güneş, yerde çiçekler.
- D) Mayıs ayındayız ya; bu ay çok ne kadar da güzeldir... Havada güneş, yerde çiçekler!

Noktalama İşaretleri

1. Müzeler, geçmişle geleceğin bir araya geldiği mekânlardır (I) Ait olduğu topluma saygınlık kazandırır (II) çünkü koruma ve sergilemenin sonucunda ortaya çıkar (III) Çevrenizde sizin ilginizi çeken müzeler hangileridir (IV)

Bu metinde numaralanmış yerlerden hangisine bir noktalama işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki nokta (:) açıklama yapmak amacıyla kullanılmıştır?

- A) Son yazını <https://www.atlasdergisi.com> adresinden okudum.
 B) Pikniğe getireceğim bazı şeyler şöyle: içecek, mangal, kömür ve kibrit.
 C) Boğulma vakalarında şu önemlidir: Hemen suni solunum ve kalp masajı yapılmalıdır.
 D) Arkadaşıma sordum:
 — Bana yardım edecek misin?

3. Oba Oyunları tüm hızıyla devam ediyor (I) Kartal Obası'ndan Mehmet Bey, çocuklara hem zorlu hem de eğlenceli görevler veriyor (II) Alpman ve arkadaşlarının yeni görevi saklanan oğlağı bulmak olacak (III) Tabii Oğuzhan ve arkadaşlarından önce (IV)

Bu metinde numaralanmış yerlerden hangisine üç nokta (...) getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. İstanbul'da insanları 1914 yılına kadar atlı tramvaylar taşıyordu. İlk elektrikli tramvay, 25/01/1914 tarihinde Galata Köprüsü üzerinde çalıştırıldı. Daha sonra Karaköy-Ortaköy arasında seferlere başlandı. Daha sonra ne mi oldu, elektrikli tramvaya geçildi?

Bu metinde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) Kısa çizgi (-) B) Kesme işareti (')
 C) Eğik Çizgi (/) D) Soru işareti (?)

5. I. Yeni yönetici Konya'lı bir öğretmenmiş.
 II. Sen ne kadar güzel resim yapıyorsun!
 III. Olduğun gibi görün, görüdüğün gibi ol.
 IV. Son maç 13.02.2026 tarihinde oynandı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Anzer Balı; Anzer Yaylasındaki en dar yeri 4 km, en geniş yeri 9,5 km olan, 1.750 m rakımdan 3.150 m rakıma kadar ulaşan, yaklaşık 13 km uzunluğundaki bir vadide üretilen çiçek balıdır.

Bu cümlede aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi eksiktir?

- A) Nokta (.) B) Kesme işareti (')
 C) İki nokta (:) D) Kısa çizgi (-)

7. Doğubayazıt ilçesine 35 km uzaklıkta yer alan meteor (gök taşı) çukuru, dünyanın ikinci büyük meteor çukuru olarak biliniyor. En geniş meteor çukuru nerede mi? ABD'nin Alaska eyaletinde yer alıyor!

Bu metinde yanlış kullanılan noktalama işareti aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilir?

- A) Kısa çizgi (-) yerine uzun çizgi (—) getirilerek
B) Virgül (,) yerine iki nokta getirilerek
C) Ünlem (!) yerine nokta (.) getirilerek
D) Soru işareti (?) yerine ünlem (!) getirilerek

8. Amatör ya da profesyonel spor yapmanın insana pek çok faydası var () Evet () sağlıklı bir vücut, ilk akla gelen ama peki ya diğerleri () Düzenli spor yapan kişilerde şunlar görülür () Enerji yükselir, kaygıyı ve stres iyi yönetilir, ruhsal açıdan rahatlık sağlar.

Bu metindeki boşluklara sırasıyla getirilmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) (!) (,) (?) (.) B) (,) (,) (?) (:)
C) (:) (,) (?) (.) D) (,) (...) (?) (.)

9. → Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur.
→ Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti (?) diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Tenceredeki yemek kaç saatte pişer?
B) Bayram tatilinde nerelere uğrayacaksınız?
C) Çok geç olmadan uyuyacak mısınız?
D) Spor salonundaki görevli bana bakıp "Branşınız?" dedi.

10. I. Galata Kulesi 1267 () tarihinde Cenevizliler tarafından yapılmıştır.
II. Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri ()

Bu cümlelerde yay ayrıçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

I.	II.
A) Ünlem (!)	Üç nokta (...)
B) Virgül (,)	Kısa çizgi (-)
C) Üç nokta (...)	Soru işareti (?)
D) Soru işareti (?)	Ünlem (!)

11.

(I) Ağrı Dağı: sahip olduğu en yüksek rotalarla tüm dağcıların gözdesidir. (II) Dağın zirvesinden Türkiye'yi, Irak'ı ve İran'ı görebilirsiniz. (III) Dört mevsim erimeyen karlı görüntüsüyle 5.137 metrelik yüksekliği bulunur. (IV) Bu dağ Türkiye'nin en yüksek zirvesine, en büyük örtü buzuluna sahiptir.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

CEVAP ANAHTARI

8. KONU

Noktalama İşaretleri

ALİŞTIRMALAR

- 2) ✓ 4) ✓ 6) ✓
- 1) ✓ 3) ✓ 5) ✓ 7) ✓
- 1) ✓ 3) ✓
- 1) ✓ 3) ✓ 5) ✓
- 1) ✓ 3) ✓ 4) ✓ 6) ✓ 8) ✓
- 2) ✓ 4) ✓ 7) ✓
- 1) ✓ 3) ✓ 5) ✓
- 1) ✓ 3) ✓ 6) ✓
- 1) ✓ 3) ✓ 5) ✓

AÇIK UÇLU

- 1) Birbiri ardınca sıralanmış cümleleri ayırmak için konur.
2) Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
3) Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konur.
4) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
5) Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.
2. Ünlü Rus yazar Tolstoy bisiklet sürmeyi 1895'te yani tam 67 yaşında öğrenmiştir. "Tolstoy'un bisikleti" kavramı, günümüzde "Hiçbir şey için geç değildir.", "Öğrenmenin yaşı yoktur." anlamlarında kullanılır.

AÇIK UÇLU

- 1) Dersten 14.30'da çıkacağım.
2) Teknenin uzunluğu 15,7 metreydi.
3) En sevdiğim meyvelerden birkaçını sıralayayım: erik, çilek, kiraz ve armut.
4) ... hoşaftan ne anlar.
5) Ahmet, iki saatte üç yüz (?) soru çözmüş.
6) Ne mutlu Türk'üm diyene!
7) Akşam Beşiktaş-Fenerbahçe karşılaşmasını seyredeceğim.
8) Dedemler, Lale Sokağı No.: 3/7 adresinde oturuyor.
- 1) (.), (.), (.), (...), (.), (.), (?), (.), (.), (.), (...)
2) (.), (.), (.), (-), (.), (.), (.), (.), (.), (.), (?), (.), (.), (-), (-), (.), (.), (.), (-), (.), (.),
3) (?), (.), (.), (.), (.), (.), (.), (.)
4) (.), (.), (.), (.), (...), (?), (.), (.), (.)
5) (.), (.), (?), (.), (.), (.), (.), (.), (...)

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİKLER

1. 1) D 2) Y 3) D
2. 1) D 2) Y 3) D 4) Y
3. 1) Doğru 2) Yanlış 3) Yanlış 4) Doğru 5) Doğru
4. 3. Çıkış
5. 1) (.) 2) (.) 3) (.) 4) (.) 5) (:)
6. 2. Çıkış
7. 1) yanlış 2) nokta 3) doğru 4) iki nokta
8. 1) Kısa çizgi 2) Üç nokta 3) Ünlem işareti
4) Eğik çizgi 5) Soru işareti
9. 3. Çıkış

10. 1) (...) 2) (!) 3) (:), (/), (/) 4) (-) 5) (-)
11. 1) D 2) Y 3) D 4) Y 5) D
12. 1) ✓ 4) ✓ 6) ✓
13. 1) Uzun çizgi 2) Kesme işareti 3) Kısa çizgi
4) Soru işareti 5) Üç nokta
14. 1) D 2) Y 3) Y 4) D
15. 1) (.) 2) (.) 3) (:), 4) (?) 5) (!)
16. 1. Çıkış
17. 1) Virgül 2) Kesme işareti 3) Nokta
4) Soru işareti 5) Üç nokta 6) Uzun çizgi
7) Ünlem işareti 8) Kısa çizgi 9) İki nokta 10) eğik çizgi
18. 1) İki nokta 2) Nokta 3) Soru işareti
4) Kesme işareti 5) Ünlem işareti 6) Uzun çizgi
7) Eğik çizgi 8) Virgül 9) Kısa çizgi 10) Üç nokta
11) Eğik çizgi, nokta 12) Virgül

CEVAP ANAHTARI

KAVRAMA TESTLERİ

Test - 1 1-B 2-A 3-A 4-C 5-D 6-B 7-A 8-C 9-D 10-C 11-B

Test - 2 1-B 2-D 3-A 4-B 5-C 6-C 7-A 8-D 9-C 10-B 11-C

KONU BİTİRME TESTLERİ

Test-1 1-B 2-D 3-A 4-A 5-C 6-D 7-B 8-C 9-D 10-A 11-B

Test-2 1-A 2-D 3-D 4-C 5-A 6-B

Test-3 1-B 2-C 3-D 4-D 5-A 6-B 7-C 8-B 9-D 10-D 11-A

Kaynakların
tamamı için
bu esere
ulaşabilirsiniz.

Mesut
BAYAR

Duygu
AKKAYA SALMAN

